

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 8Csp/65/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121441012
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Daráková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2023:6121441012.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov v konaní pred sudkyňou JUDr. Andreou Darákovou, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r. o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený advokátskou kanceláriou: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: A. B. - A., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXXX/XX, XXX XX E., t.č. F. XX, XXX XX G., právne zastúpený Centrom právnej pomoci ustanoveným advokátom: JUDr. Ivan Savčák, so sídlom Partizánska 45, 085 01 Bardejov, o zaplatenie 3 270,60 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 2 451,90 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2 451,90 Eur od 13.10.2020 do zaplatenia, a to všetko v pravidelných mesačných splátkach vo výške po 50,- Eur mesačne, splatných vždy k 28. dňu v mesiaci s účinnosťou od mesiaca nasledujúceho po mesiaci nadobudnutia právoplatnosti rozsudku s tým, že v prípade omeškania sa s plnením čo i len jednej splátky stane sa splatným celý dlh.

II. Vo zvyšnej časti žalobu zamietá.

III. Žalobcovi priznáva voči žalovanému 49,94% nárok na náhradu účelne vynaložených trov konania, o výške ktorých rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

Žalobou doručenou 27.07.2021 pôvodne Okresnému súdu Banská Bystrica (ďalej len „upomínací súd“) sa žalobca domáhal voči žalovanému uloženia mu povinnosti zaplatiť mu sumu 3 270,60 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3 270,60 Eur počnúc od 13.10.2020 do zaplatenia a náhrady trov konania.

Aktívnu legitímáciu na podanie žaloby odvodil žalobca od „Zmluvy o postúpení pohľadávok“ z 12.10.2020 (ďalej len „zmluva o postúpení pohľadávok“), na základe ktorej banka - Slovenská sporiteľňa, a.s. (ďalej len „pôvodný veriteľ“, alebo aj „postupca“) svoju pohľadávku voči žalovanému postúpila na žalobcu (ďalej tiež aj len „postupník“).

Žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že žalovaná pohľadávka vznikla na základe Zmluvy č. 5130439508 uzavretej 26.05.2017 medzi pôvodným veriteľom (postupcom) na jednej strane a žalovaným na strane druhej (ďalej len „úverová zmluva“), na základe ktorej pôvodný veriteľ poskytol žalovanému úver. Podľa žalobcu súčasťou úverovej zmluvy boli aj Všeobecné obchodné podmienky (ďalej len „VOP“) pôvodného veriteľa, pričom cit. „Podmienky čerpania peňažných prostriedkov, podmienky splácania

peňažných prostriedkov, podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti...“ boli upravené v úverovej zmluve a vo VOP. Žalobca má za to, že úverová zmluva cit. „... obsahuje všetky znaky a spĺňa všetky podstatné náležitosti zmluvy o úvere podľa ustanovenia § 497 až 507 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka a ... zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch ...“. Podľa žalobcu žalovaný neplnil v stanovených termínoch splátky, čím porušil svoju povinnosť podľa úverovej zmluvy, z ktorého dôvodu postupca (pôvodný veriteľ) 02.03.2020 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Ku dňu postúpenia, predstavovala pohľadávka postupníka (žalobcu) voči žalovanému sumu 4 441,12 Eur, ktorá pozostáva z istiny úveru v sume 3 270,60 Eur, z riadneho úroku v sume 1 026,89 Eur, z úroku z omeškania v sume 143,63 Eur a z poplatkov v sume 0,- Eur, a keďže žalovaný po postúpení pohľadávky neučinil na splatene svojho dlhu žiadnu úhradu, žalobca sa titulom postúpenia mu tejto pohľadávky domáha žalobou voči žalovanému zaplatať mu celej tejto jemu postúpenej sumy. Súčasne sa žalobca domáha z nezaplátenej žalovanej istiny úveru, ktorá je 3 270,60 Eur aj priznania mu 5% ročného úroku z omeškania od 13.10.2020 (t.j. dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia mu pohľadávky) do zaplatať.

Prílohou žaloby boli: „Zmluva o splátkovom úvere“ z 26.05.2017; „Štandardné Európske informácie o spotrebiteľskom úvere“ z 26.05.2017; „Informácia o ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN)“ z 26.05.2017; VOP pôvodného veriteľa v znení účinnom od 01.01.2015; Produktové obchodné podmienky pre hypotekárne a splátkové úvery pôvodného veriteľa v znení účinnom od 01.01.2015; sadzobník poplatkov pôvodného veriteľa v znení účinnom od 04.01.2017; výzva pôvodného veriteľa z 30.01.2020 adresovaná žalovanému pred zosplatením; oznámenie pôvodného veriteľa (postupcu) z 03.03.2020 adresované žalovanému o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru s doručenkou; výpisy z úverového účtu žalovaného; výzva pôvodného veriteľa na plnenie dlhu zo 04.05.2020 adresovaná žalovanému s upozornením na možnosť postúpenia pohľadávky tretej osobe; Zmluva o postúpení pohľadávok č. 0745/2020/CE z 12.10.2020 s prílohou č.1 o vyšpecifikovaní postúpenej pohľadávky; oznámenie pôvodného veriteľa z 20.10.2020 o postúpení pohľadávky adresované žalovanému a pokus žalobcu o zmier adresovaný žalovanému z 22.06.2021 (podané na poštovú prepravu 23.06.2021).

Upomínací súd (Okresný súd Banská Bystrica) rozhodol v upomínacom konaní platobným rozkazom sp. zn. 19 Up 1307/2021 z 12.08.2021, ktorým žalobnému návrhu žalobcu v celom rozsahu vyhovel (platobný rozkaz bol žalovanému doručený do vlastných rúk 18.08.2021), avšak z dôvodu včas 25.08.2021 žalovaným podaného odporu proti platobnému rozkazu, v súlade s § 11 ods. 1 zákona č. 307/2016 Z.z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“) došlo zo zákona k zrušeniu platobného rozkazu.

Žalovaný svoj odpor doručený upomínaciemu súdu 25.08.2021 odôvodnil tým, že aktuálne sa nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody a jeho mesačný príjem predstavoval iba invalidný dôchodok v sume 215,80 Eur preto nie je schopný uhradiť svoje záväzky, pričom z dôvodu jeho umiestnenia v Ústave na výkon TOS taktiež namietal úroky z omeškania a z dôvodu svojej hmotnej núdze namietal aj výrok platobného rozkazu o náhrade trov konania s tým, že z dôvodu tejto núdze chcel, aby mu vo veci bola poskytnutá bezplatná právna pomoc.

Žalobca vo vojnom vyjadrení k odporu žalovaného uviedol, že má za to, že žalovaný v odpore neuviedol žiadnu relevantnú skutočnosť, ktorá by spochybňovala žalobou uplatnený nárok a tiež navrhol, aby v konaní o jeho nároku pokračoval podľa Civilného sporového poriadku mieste príslušný okresný súd a aby bolo jeho žalobe vyhovené.

Následne upomínací súd (Okresný súd Banská Bystrica) 13.09.2021 postúpil vec podľa cit. „§ 10 ods. 3, resp. v zmysle § 14 ods. 3“ zákona o upomínacom konaní, na ďalšie konanie Okresnému súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) ako súdu miestne príslušnému.

Podaním doručeným okresnému súdu 11.11.2021 žalobca na výzvu okresného súdu uviedol, že vzhľadom na nepriaznivú finančnú situáciu žalovaného, žalobca súhlasí s tým, aby žalovaný splácal svoj záväzok v splátkach minimálne v sume po 50,- Eur mesačne, vždy k poslednému dňu v mesiaci pod hrozbou straty výhody splátok.

Po tom, ako bol žalovanému rozhodnutím Centra právnej pomoci Svidník č. KaSK/1591/2022, ČRZ: 3010/2022 z 12.01.2022 ustanovený pre účely tohto konania právny zástupca (žalovaný bol prepustený z výkonu TOS 20.12.2021), sa tento právny zástupca žalovaného vyjadril k žalobe, v ktorom vyjadrení uviedol, že má za to, že úverová zmluva z 26.05.2017 uzavretá medzi pôvodným veriteľom (postupcom) a žalovaným je bezúročnou a bezpoplatkovou z dôvodu, že v nej absentujú zákonné náležitosti podľa v rozhodnom čase jej uzavretia znenia § 9 ods. 2 písm. f), l) a z) zákona o spotrebiteľských úveroch a to konkrétne absentuje údaj o dobe trvania úverového vzťahu, ako aj údaj o rozpise jednotlivých úverových splátok na sumu istiny, úrokov a poplatkov (splátkový kalendár) a napokon v označenej úverovej zmluve je nesprávne uvedená hodnota priemernej RPMN, ktorá mala mať v čase uzavretia úverovej zmluvy správne hodnotu 9,81 %. Žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu tiež namietal, že žalobca nepreukázal, žeby pred uzavretím úverovej zmluvy skúmal bonitu žalovaného, takže na základe všetkých uvedených dôvodov má žalovaný za to, žeby mal žalobcovi splatiť už iba dlžnú časť istiny úveru bez úrokov a poplatkov, pričom vzhľadom k tomu, že jeho príjem z invalidného dôchodku je 301,30 Eur, pričom nájomné uhrádza v sume 205,- Eur, žalovaný navrhol, aby ho súd zaviazal uhradiť jeho záväzok v sume po 50,- Eur mesačne.

Prílohou vyjadrenia žalovaného boli: rozhodnutie Sociálnej poisťovne z 02.12.2021 o zvýšení žalovanému invalidného dôchodku počnúc od 01.01.2022 na sumu 301,30 Eur; prvá strana nájomnej zmluvy z (neuvadené, pozn.) o prenájme si garsónky žalovaným za sumu 205,- Eur mesačne počnúc od 30.12.2021.

Žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu vo svojom stanovisku (replika) k vyjadreniu žalovaného označil za nepravdivé tvrdenie žalovaného, žeby úverová zmluva z 26.05.2017 neobsahovala uvedenie doby trvania úverového vzťahu, ktorá doba je podľa žalobcu uvedená v jej čl. II. ods. 17 a to v znení cit. „Zmluva sa uzatvára na dobu určitú, a to až do úplného vysporiadania všetkých vzťahov, ktoré vznikli na základe alebo v súvislosti s Úverom.“, pričom podľa žalobcu je v úverovej zmluve uvedený aj termín konečnej splatnosti úveru k 03.06.2022 s dodatkom žalobcu cit. „Obidva údaje/informácie sú v zmluve uvedené spôsobom primeraným rozumovým schopnostiam priemerného spotrebiteľa. Uzavretie zmluvy na dobu určitú, resp. do splatenia všetkých zmluvných záväzkov, v spojení s dátumovo vymedzeným termínom konečnej splatnosti úveru, je potrebné jednoducho vyhodnotiť ako zrozumiteľné a jasné.“ a to s podporným poukazom žalobcu na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 17 CoCsp 42/2020 z 25.03.2021, v ktorom rozhodnutie krajský súd tiež uviedol cit. „...Nie je prípustné, aby v tomto prípade jednoznačnému určeniu doby trvania zmluvy, ktorý dátum vyplýva jednoznačne z kontextu všetkých ďalších údajov dohodnutých v zmluve bol spochybňovaný (...) Je prípustné dobu trvania úverovej zmluvy určiť aj opisne tak, aby bolo jednoznačne zistiteľné, ako dlho úverová zmluva bude trvať. V prejednávanej veci žalobca zvolil opisný spôsob nevzbudzujúci žiadne pochybnosti, že zmluva bude trvať do splatenia všetkých záväzkov dlžníka podľa tejto zmluvy. Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ záväzok bude splnený poslednou anuitnou splátkou 1.5.2024, bude zmluva ukončená k tomuto dátumu. Pokiaľ však nebudú uhradené všetky anuitné splátky, zmluva bude trvať až kým spotrebiteľia dlh nevyrovnajú celkom.“ Žalobca ďalej tiež označil za nepravdivé tvrdenie žalovaného, žeby sporom dotknutá úverová zmluva z 26.05.2017 neobsahovala náležitosť podľa v rozhodnom čase jej uzavretia účinného znenia § 9 ods. 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch a to rozpis úverových splátok z hľadiska ich výšky, doby splatnosti, ako aj ich vnútornej skladby na istinu, úrok a poplatky, pretože podľa žalobcu cieľom predmetného ustanovenia je poskytnutie dostatočného množstva informácií spotrebiteľovi, týkajúcich sa podmienok úveru, nákladov a záväzkov, ktoré z neho vyplývajú, ktoré informácie sa podľa žalobcu v úverovej zmluve nachádzajú keďže cit. „... je v zmluve teda obsiahnutá výška, počet a termíny splátok (95,73 €, 60 splátok v termínoch od 03.07.2017 do 03.06.2022). V sume splátky je obsiahnutý aj úrok a poplatky, ktoré sú špecifikované v zmluve, preto sa vyššie uvedené údaje týkajú aj týchto položiek splátky.“ Žalobca v tej spojitosti podotkol, že ak by mal súd za to, že úverová zmluva musí obsahovať rozpis splátok v podobe amortizačnej tabuľky, tak cit. „... takýto súdny výklad ust. § 4 ods. 2 písm. i) ZoSÚ (v danom prípade žalobcom označené ustanovenie v rozhodnom čase účinného zákona o spotrebiteľských úveroch nemalo uvedené znenie, pozn. súdu) bol v rozpore so Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008...“, pričom žalobca poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie z 09.11.2016 vo veci C 42/15, v zmysle ktorého, označená smernica nestanovuje povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere výpis vo forme amortizačnej tabuľky a nie je ani nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa s odkazom na konkrétny dátum, resp. spresnenie aká časť splátky bude započítaná

na vrátenie istiny s dodatkom, že sankcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru je primeraná iba pre absenciu takých zákonných náležitostí úverovej zmluvy, ktoré môžu spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. V ďalšom žalobca opisom vzorca zo zákona o spotrebiteľských úveroch a s vysvetlením významu jednotlivých jeho premenných poukázal, aký bol v prípade daného úverového vzťahu výpočet jeho RPMN a aké konkrétne premenné boli pôvodným veriteľom k jej výpočtu použité s tým, že cit. „Žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 4 000,00 €. Úver mal žalovaný splácať formou 60. pravidelných mesačných splátok so splatnosťou vždy k 3. dňu v mesiaci, pričom prvá splátka bola splatná dňa 03.07.2017. Výška mesačnej splátky bola stanovená na sumu vo výške 95,73 € a Výška poslednej splátky bude tvorená zostatkom Pohľadávky banky (v zmysle čl. 5.17. predložených Produktových obchodných podmienok banky).“, podľa výpočtu ktorého je RPMN 16,20 % tak ako je to správne uvedené aj v úverovej zmluve z 26.05.2017. Napokon v súvislosti s tvrdením žalovaného o nesprávne uvedenej priemernej hodnote RPMN v úverovej zmluve, žalobca uviedol, že cit. „... na Zmluvu o úvere sa vzťahujú Súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 1. štvrtrok 2017, ktoré boli podľa ust. § 2 vyhlášky zverejnené v posledný pracovný deň kalendárneho mesiaca nasledujúceho po uplynutí príslušného kalendárneho štvrtroka (dňa 31.03.2015), pričom v zmysle ust. § 9 ods 2 písm. z) ZoSU sa tieto údaje mali v Zmluvách o úvere uvádzať až po uplynutí 15 kalendárnych dní od ich zverejnenia. Zmluva o úvere teda obsahuje správny údaj o priemernej hodnote ročnej percentuálnej miere nákladov. Tieto súhrnné informácie predkladáme v prílohe tohto podania.“ Záverom žalobca podotkol, že k žalovaným namietanému nedostatočnému zisťovaniu jeho bonity sa vyjadriť po získaní podkladov od pôvodného veriteľa.

Prílohou repliky žalobcu bola: listina s informáciami cit. „... o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 1. štvrtrok 2017.“, podľa ktorej priemerná RPMN pri nezabezpečených spotrebiteľských úveroch vo výške od 1 500,- Eur do 6 500,- Eur na obdobie od 1 do 5 rokov (v danom prípade 60 mesiacov, pozn. súdu) bola 14,84%.

Vo svojej dopĺňajúcej replike, doručenej okresnému súdu 08.06.2022 žalobca uviedol, že pred uzavretím úverovej zmluvy pôvodný veriteľ náležite posúdil aj bonitu žalovaného a to využitím všetkých dostupných informácií, vrátane údajov zo spoločného bankového/úverového registra, podľa zistení ktorých cit. „ - príjmy žiadateľa boli vo výške 208 € a boli overené na základe interných informácií banky; - Existujúce záväzky: 0 €; - Maximálne splátkové zaťaženie, ktoré je možné použiť na splátky úverov (55% z akceptovaného príjmu); - Ukazovateľ schopnosti splácať (disponibilný zostatok 181 €) $208 \text{ €} \times 55\% = 115 \text{ €}$; - Splátka poskytnutého úveru je nižšia ako disponibilný zostatok - podmienka primárnej návratnosti z disponibilných príjmov klienta bola splnená.“, pričom v tej spojitosti žalobca podporne poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/233/2019 z 11.03.2020, podľa ktorého cit. „... k tvrdeniu žalobkyne, že žalovaný mal hrubo porušiť povinnosť konať s odbornou starostlivosťou, z dôvodu, že žalobkyňa mala v čase podpisu zmluvy čistý príjem pod sumu životného minima, odvolací súd poznamenáva, že poskytnutie úveru žalobkyni ani za týchto jej majetkových pomerov nezakladá hrubé porušenie povinnosti žalovaného konať s odbornou starostlivosťou, pretože to bola v prvom rade samotná žalobkyňa, ktorá mala uvážiť, či je v jej možnostiach z jej príjmu úver splácať po 30 eur mesačne, (...) Na posúdenie svojich finančných možností žalobkyňa nepotrebovala právnické ani ekonomické vzdelanie. Hrubé porušenie povinností žalovaným vylučuje aj skutočnosť, že žalobkyňa úver pravidelne splácala a predčasne ho splatila...“ Tým, že žalobca predložil potvrdenie, že pôvodný veriteľ, ako poskytovateľ úveru nahliadol do registra bankových informácií, nedošlo k porušeniu povinnosti veriteľa posudzovať schopnosť spotrebiteľa splácať poskytnutý úver, pretože cit. „Zákonodarcu ukladá poskytovateľovi úveru brať do úvahy jeho príjmy a výdavky alebo nahliadnuť do príslušnej databázy a nestanovuje naplnenie týchto predpokladov kumulatívne.“

Prílohou dopĺňajúcej repliky žalobcu bolo: potvrdenie o nahliadnutí do bankového registra na meno žalovaného aj dňa 26.05.2017 (keďže po tomto dátume bolo do tohto registra ohľadom žalovaného nahliadané ešte 5x, údaje v predložennom prehľade sú relevantné k poslednému takémuto nahliadnutiu zo 04.06.2018, pozn. súdu).

K vyjadreniu (replike) žalobcu, žalovaný vo svojom stanovisku (duplika), prostredníctvom svojho právneho zástupcu zotrval na svojom skoršom vyjadrení k žalobe, t.j. zotrval na tom, že v úverovej zmluve z 26.05.2017 je neurčito vyjadrená doba trvania zmluvy ako aj na nesprávne uvedená priemerná RPMN, keďže aj sám žalobca vo svojom vyjadrení uviedol, že v danom prípade je priemerná RPMN 12,95%, avšak zo žalobcom predloženého podkladu je zrejším, že táto priemerná RPMN vo výške 12,95% sa vzťahovala na úvery s dobou splácania od 5 do 10 rokov, t.j. 5 rokov a viac, no cit. „... s prihliadnutím na termín splatnosti prvej splátky - 03.07.2017 a termín konečnej splatnosti úveru -

03.06.2022, ako aj na počet splátok - 60, je zrejmé, že pre v danom prípade poskytnutý úver bude použiteľná hodnota priemernej RPMN vo výške 14,84%. Údaj týkajúci sa priemernej RPMN je teda v zmluve uvedený nesprávne.“ Napokon žalovaný zotrval aj na tvrdení, že žalobca nedostatočne zisťoval jeho bonitu, keďže do bankového registra síce nahliadol, ale jeho bonitu nesprávne posúdil, pretože cit. „... pokiaľ už v čase čerpania úveru žalovaný dosahoval príjem vo výške 208,00 EUR a aj napriek takto nízkemu príjmu, ktorý za bežných okolností bežnému človeku nepostačuje ani na pokrytie základných životných potrieb, mu žalobca poskytol úver s výškou mesačnej splátky 115,00 EUR (v danom prípade však výška splátky bola 95,73 Eur, pozn. súdu), t. j. na úhradu všetkých ostatných nákladov žalovanému ostalo 93,00 EUR, potom sa nemožno súhlasiť s tvrdením, že žalobca riadne pred uzavretím zmluvného vzťahu skúmal bonitu žalovaného. Nehovoriac o údajoch, ktoré vyplývajú z prílohy Vyjadrenia žalobcu - výpis z úverového registra, z ktorého vyplýva, že v čase pred uzavretím zmluvy mal žalovaný uzavretých 15 kontraktov v 6 inštitúciách.“

K duplike žalovaného neboli pripojené žiadne dôkazy.

Na pojednávanie nariadené na 22.02.2023 sa bez ospravedlnenia, napriek riadne a včas vykázanému doručeniu predvolania nedostavil žalobca, preto okresný súd postupom podľa § 180 CSP vec prejednal v jeho neprítomnosti, pričom na pojednávaní prítomný právny zástupca žalobcu zotrval na svojich vyjadreniach uvádzaných v jeho písomných podaniach; na dopyt okresného súdu ako právny predchodca žalobcu skúmal bonitu žalovaného z hľadiska jeho výdavkov, ktoré mali byť v hodnote 0,- Eur, keď už z úverovej zmluvy z 26.05.2017 plynie, že úver na jej základe poskytnutý bol poskytnutý za účelom refinancovania už iného úveru žalovaného, ktorý bol taktiež od pôvodného veriteľa, právny zástupca žalobcu uviedol, že podrobnejšie sa vyjadriť k tejto otázke nevie, môže sa vyjadriť iba v rozsahu už v tejto otázke podaného písomného vyjadrenia, bližšie informácie môžu byť vyžiadané od žalobcu, v ktorom smere právny zástupca žalovaného navrhol vykonanie doplnenia dokazovania, ktorému návrhu však okresný súd nevyhovel (odôvodnenie vid' v závere tohto rozhodnutia, pozn.).

Na pojednávaní 22.02.2023 právna zástupkyňa žalovaného zotrvala na svojich písomných vyjadreniach, úver má byť v zmysle tam uvedených dôvodov posúdený ako bezúročný a bezpoplatkový a to aj z dôvodu, že veriteľ nedostatočne skúmal bonitu žalovaného, keďže sa jeho nákladmi vôbec nezaoberal, preto žalovaný by mal uhradiť žalobcovi iba nesplatenú časť istiny a to v mesačných splátkach po 50,- Eur, keďže jeho finančná situácia mu nedovoľuje uhradiť istinu naraz.

Na pojednávaní 22.02.2023 prítomný žalovaný uviedol, že v čase podpísania úverovej zmluvy sa ho pôvodný veriteľ dopytoval iba na jeho príjem, s tým, že žalovaný oznámil, že poberá invalidný dôchodok a aká je jeho výška a že býva u mamy, z ktorého dôvodu sa informovali aj na príjem mamy a následne veriteľ vyhodnotil, že úver mu môže byť poskytnutý. V čase podpisu úverovej zmluvy sa veriteľ nedopytoval aké sú výdavky žalobcu na žitie, napr. na lieky alebo na mobilný telefón, či na bývanie. Na dopyt okresného súdu, koľko v priemere žalobca vynaloží na lieky a od akej doby lieky užíva, žalobca uviedol, že vynakladá mesačne sumu cca 30,- až 40,- Eur, lieky berie cca tri roky, v čase uzavretia úverovej zmluvy ich nebral, ale je invalidným z dôvodov problémov s chrbticou, kvôli problémom ktorým absolvoval rehabilitácie, používa golier a iné zdravotnícke pomôcky.

Okresný súd vykonal vo veci dokazovanie vyjadreniami sporových strán, ako aj nimi predloženými listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav.

Slovenská sporiteľňa a.s. (ďalej tiež aj len „banka“ alebo „pôvodný veriteľ“) uzavrela so žalovaným 26.05.2017 úverovú zmluvu č. 5130439508 označenú ako „Zmluva o splátkovom úvere“, na základe ktorej mu banka poskytla spotrebný úver na čokoľvek v sume 4 000,- Eur, ktorý úver sa žalovaný zaviazal splácať v 60 mesačných splátkach v sume po 95,73 Eur tak, že prvá splátka bola splatnou 03.07.2017 a každá ďalšia vždy k 3. dňu v kalendárnom mesiaci, s konečnou splatnosťou k 03.06.2022, pri fixnej úrokovej sadzbe 16,40% ročne v ktorej bola zohľadnená bankou poskytnutá zľava cit. „... z Úrokovej sadzby vo výške a za podmienok uvedených vo Zverejnení“, takže po tejto zľave bola výška fixnej úrokovej sadzby 14,90%. Ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) úveru bola 16,20 %, pri priemernej RPMN 12,95%, pričom celková čiastka spojená s úverom bola 5 743,13 Eur a odplata podľa Občianskeho zákonníka bola 16,40%.

V čl. I., bode 1. úverovej zmluvy pri položke cit. „Predpoklady použité na výpočet RPMN“ je v úverovej zmluve z 26.05.2017 uvedené cit. „Úver bol poskytnutý okamžite a v plnej výške, Dlžník bude plniť svoje povinnosti za podmienok uvedených v Úverovej zmluve. Dohodnutý typ a výška Úrokovej sadzby platia do skončenia Úverového vzťahu za predpokladu, že Dlžník počas celého obdobia trvania Úverového vzťahu spĺňa podmienky pre poskytnutie zľavy z Úrokovej sadzby uvedené vo Zverejnení.“

V čl. II., bode 1. úverovej zmluvy je uvedené, že zo žalovanému poskytnutého úveru bude splatený záväzok žalovaného voči pôvodnému veriteľovi už z úverovej zmluvy o kreditnej karte č. 5125114477, pri ktorom úvere bola mesačná splátka 94,29 Eur a jeho aktuálny zostatok bol 2 923,68 Eur.

V čl. II., bode 7. úverovej zmluvy je uvedené, že ak dlžník nebude splácať riadne a včas, môže banka požadovať najmä cit. „... zaplatenie úrokov z omeškania, vyhlásiť mimoriadnu splatnosť Pohľadávky Banky a poskytnúť informácie o tejto skutočnosti do spoločného registra bankových informácií.“

V čl. II., bode 17. úverovej zmluvy je uvedené cit. „Zmluva sa uzatvára na dobu určitú, a to až do úplného vysporiadania všetkých vzťahov, ktoré vznikli na základe alebo v súvislosti s Úverom.“

Listom z 30.01.2020 označeným ako „Výzva“ pôvodný veriteľ oznámil žalovanému, že je v omeškaní so splácaním úveru z úverovej zmluvy z 26.05.2017 s aktuálnym zostatkom ku dňu výzvy v sume 1 204,61 Eur s upozornením, že ak žalovaný svoj dlh do 15 dní nezaplatí, pôvodný veriteľ bude oprávnený úver zosplatiť, t.j. vyhlásiť jeho mimoriadnu splatnosť a žalovaný stratí výhodu splátok, ktorú možnosť napokon pôvodný veriteľ aj uplatnil a úver zosplatiť k 02.03.2020, ktorú skutočnosť oznámil žalovanému listom z 03.03.2020 (žalovanému doručený 10.03.2020) označeným ako „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti“.

Listom zo 04.05.2020 pôvodný veriteľ oznámil žalovanému, že je v omeškaní s úhradou svojho zosplateného úveru v sume 4 120,58 Eur s tým, že ak tento dlh neuhradí, pôvodný veriteľ (banka) bude oprávnený zosplatiť úver postúpiť tretej osobe.

Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 0745/2020/CE z 12.10.2020 pôvodný veriteľ (Slovenská sporiteľňa a.s.), svoju pohľadávku, ktorú mal z úverovej zmluvy č. 5130439508 z 26.05.2017 voči žalovanému postúpil žalobcovi, pričom postúpenie pohľadávky banka (postupca) podľa § 526 Občianskeho zákonníka oznámila žalovanému listom z 20.10.2020.

Listom označeným ako „Pokus o zmier“ z 22.06.2021 právny zástupca žalobcu pred podaním žaloby vyzval žalovaného, aby svoj finančný záväzok z úverovej zmluvy č. 5130439508 dobrovoľne plnil žalobcovi najneskôr do 02.07.2021 s upozornením, že v opačnom prípade sa žalobca bude domáhať svojich nárokov súdnou cestou (na poštovú prepravu podaný 23.06.2021).

Podľa výpisu z úverového účtu žalovaného, žalovaný čerpal úver 26.05.2017 a to v sume 982,03 Eur, dňa 29.05.2017 v sume 2 928,83 Eur a v sume 89,14 Eur (spolu 982,03 + 2 928,83 + 89,14 = 4 000), pričom na jeho splatenie zaplatil splátkami v rôznych sumách, celkovo sumu 1 548,10 Eur.

Podľa § 290 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) „Spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.“

Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „ObZ“) v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „v znení účinnom v rozhodnom čase“) „Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.“

Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) v znení účinnom v rozhodnom čase „Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.“

Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá

je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.“

Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ v znení účinnom v rozhodnom čase „Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.“

Podľa § 37 ods. 1 OZ v znení účinnom v rozhodnom čase „Právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.“

Podľa § 39 OZ v znení účinnom v rozhodnom čase „Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.“

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) v znení účinnom v rozhodnom čase „Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.“

Podľa § 1 ods. 8 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase „Ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov.“

Podľa § 2 písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase „Na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania; veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.“

Podľa § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase „Na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.“

Podľa § 7 ods. 1 a 20 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase „Veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa

splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky: čistý príjem spotrebiteľa,

náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť,
výška splátky spotrebiteľského úveru a
peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.“

Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase „Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

druh spotrebiteľského úveru,
obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
odplatu podľa osobitných predpisov,
ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,
priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok,
názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.“

Podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase „Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak
zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),
zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,
veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,
ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.“

Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase „Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.“

Podľa § 19 ods. 1 a 2 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase „Ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru sa vypočíta podľa vzorca uvedeného v prílohe č. 2. Na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov sa použijú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom zahŕňajúce aj všetky plnenia súvisiace s poskytnutým spotrebiteľským úverom nad rámec poskytnutého spotrebiteľského úveru poukazované veriteľovi alebo akejkoľvek tretej osobe s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere; náklady na vedenie platobného účtu, na ktorom sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, náklady na používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a ostatné náklady na platobné transakcie sa zahrnú do celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom, ak otvorenie účtu nie je dobrovoľné a náklady na účet neboli zrozumiteľne a samostatne uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo v akejkoľvek inej zmluve uzavretej so spotrebiteľom. Ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere použijú sa na účely

výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov celkové náklady spotrebiteľa podľa prvej vety s výnimkou iných skutočných nákladov, ktoré je spotrebiteľ povinný zaplatiť predávajúcemu, okrem kúpnej ceny za kúpu tovaru alebo uskutočnenie služieb bez ohľadu na to, či sa operácia vykoná v hotovosti alebo na úver.“

Podľa § 23 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase „Dohľad nad dodržiavaním povinností veriteľa podľa tohto zákona vykonáva Národná banka Slovenska podľa osobitného predpisu, ak odseky 2 až 10 neustanovujú inak.“

Podľa prílohy č. 2., bodu II. označeného ako cit. „Dodatočné predpoklady na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov“, písm. e) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase cit. „Ak ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere bez pevne určenej doby trvania, pričom medzi tieto zmluvy o spotrebiteľskom úvere patrí aj zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorý sa musí splatiť úplne v rámci stanoveného obdobia alebo po ňom a až po jeho úplnom splatení je ďalšie čerpanie úveru prípustné a takéto zmluvy o spotrebiteľskom úvere nie sú povoleným prečerpaním, predpokladá sa, že 1. spotrebiteľský úver sa poskytuje na obdobie jedného roka, počnúc dňom prvého čerpania, a že posledná splátka uskutočnená spotrebiteľom vyrovná zostatok istiny, úrokov a prípadných ďalších poplatkov,

2. spotrebiteľ spláca istinu v rovnakých mesačných splátkach so začiatkom jedného mesiaca po dni prvého čerpania; ak sa istina musí úplne splatiť iba jedinou splátkou v rámci každého platobného obdobia, predpokladá sa, že následné čerpania a splácania celej istiny spotrebiteľom prebiehajú počas obdobia jedného roka; úroky a ďalšie poplatky sa použijú v súlade s uvedeným čerpaním a splácaním istiny a v súlade s tým, ako je uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.“

Vykonaným dokazovaním mal okresný súd v prvom rade za preukázané, že medzi Slovenskou sporiteľňou a.s., t.j. medzi pôvodným veriteľom a žalovaným, ako dlžníkom, bol nepochybne občianskoprávny záväzkový vzťah spotrebiteľského charakteru a to titulom zmluvy o spotrebiteľskom úvere z 26.05.2017, ktorou bol založený záväzok žalovaného voči pôvodnému veriteľovi (predchodcovi žalobcu) a ktorá zmluva je spotrebiteľskou zmluvou, pretože žalovaný pri jej uzatváraní vystupoval ako spotrebiteľ, keďže mu bol poskytnutý úver za iným účelom, ako za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania a pôvodný veriteľ (predchodca žalobcu), do ktorého právneho postavenia titulom cessie (postúpenia) pohľadávky žalobca vstúpil, pri uzatváraní úverovej zmluvy vystupoval ako veriteľ s poukazom na predmet jeho podnikania, t.j. obe strany sporu spĺňali v rozhodnom čase uzavretia úverovej zmluvy definičné znaky spotrebiteľa na jednej strane a dodávateľa (veriteľa) na strane druhej, tak ako boli tieto definičné znaky zmluvných strán, predurčujúcich spotrebiteľský charakter medzi nimi uzatváratej zmluvy, zadefinované resp. dané v cit. § 52 ods. 3 a 4 OZ v znení účinnom v rozhodnom čase a v cit. § 2 písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase. Žalobca nepopieral postavenie žalovaného v zmluvnom vzťahu ako spotrebiteľa, ani spotrebiteľský charakter úveru. Preto nemôžu byť pochybnosti o použití ustanovení Občianskeho zákonníka na posúdenie náležitostí celej úverovej zmluvy z 26.05.2017, vrátane podmienok, za ktorých bol úver poskytnutý, ako aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (zákon o spotrebiteľských úveroch).

Na základe preskúmvanej úverovej zmluvy, ktorá má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v súlade s cit. § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch, žalobca, resp. jeho právny predchodca poskytol žalovanému spotrebiteľský úver a žalovaný sa zaviazal vrátiť mu, jemu poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Keďže zmluva uzavretá medzi stranami sporu má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle cit. ustanovení § 1 ods. 2 a § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch, musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto zmluvy podľa cit. § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy.

Súd je povinný skúmať danosť zákonných náležitostí spotrebiteľskej zmluvy za účelom vyváženia nerovnakého (nerovnocenného) postavenia jej zmluvných strán, keďže pre spotrebiteľské zmluvy je vo všeobecnosti charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom spravidla z pozície „slabšej“ zmluvnej strany, nakoľko práve dodávateľ je tvorcom zmluvných podmienok, ktoré

sú vopred určené a ktoré spotrebiteľ spravidla nemá možnosť reálne ovplyvniť. Účelom právnej úpravy upravujúcej právne vzťahy spotrebiteľského charakteru je práve vyrovnávať túto nerovnováhu v právnom postavení dodávateľa a spotrebiteľa. Vychádza sa totiž z predpokladu, že predovšetkým spotrebiteľ uzatvára zmluvu s dodávateľom v dobrej viere, že dodávateľ vzhľadom na jeho podnikanie koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Preto okresný súd v záujme naplnenia ochrany spotrebiteľa (žalovaného) preskúmal dôvodnosť žalovaného nároku, najmä v kontexte jeho súladu s príslušnými právnymi normami upravujúcimi ochranu spotrebiteľov a to predovšetkým v tom smere či dotknutá úverová zmluva okrem všeobecných náležitostí podľa OZ obsahuje aj osobitné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere obsiahnuté v cit. § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, absenciu ktorých tento zákon v ustanovení cit. § 11 ods. 1 spája s následkom bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

Skôr než by sa bol okresný súd zaoberal preskúmaním zákonných náležitostí úverovej zmluvy z 26.05.2017, okresný súd iba podotýka že v danom prípade si dodávateľ, t.j. predchodca žalobcu pred postúpením svojej pohľadávky voči žalovanému na žalobcu, riadne splnil aj svoje povinnosti podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách a to výzvou zo 04.05.2020, ktorou žalovaného upozornil, že ak neuhradí svoj viac ako tri mesiace omeškaný splatný záväzok tak pôvodný veriteľ bude oprávnený svoju pohľadávku tomuto záväzku korešpondujúcu, postúpiť tretej osobe, takže aj z tohto pohľadu bolo a je podľa okresného súdu postúpenie pohľadávky pôvodným veriteľom (dodávateľom) žalobcovi účinným. Pri postúpení bankovej pohľadávky totižto musia byť splnené, nie len všeobecne deklarované pravidlá postúpenia akejkoľvek pohľadávky v zmysle Občianskeho zákonníka, ale v záujme ochrany spotrebiteľa musia byť navyše splnené aj osobitné predpoklady dané špecifickosťou tejto pohľadávky poskytovanej len na základe bankovej licencie a to predpoklady stanovené aj zákonom o bankách, upravujúceho tento osobitný druh (bankového) podnikania. Preto okresný súd ex offio skúmal nie len splnenie univerzálnych zákonných predpokladov postúpenia pohľadávky v zmysle Občianskeho zákonníka, ale skúmal aj splnenie osobitných nadstavbových predpokladov na postúpenie „bankovej“ pohľadávky podľa v rozhodnom čase (rozumej v čase postúpenia) účinného § 92 ods. 8 zákona o bankách, tobôž ak k postúpeniu pohľadávky bez možnosti zásahu žalovaného (spotrebiteľ) došlo na nebankový subjekt (žalobcu).

Okresný súd pristúpil k preskúmaniu zákonných náležitostí úverovej zmluvy z 26.05.2017, pričom podľa okresného súdu v tejto úverovej zmluve absentuje v prvom rade určito a zrozumiteľne uvedená zákonná náležitosť podľa cit. § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch a to je uvedenie cit. „doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere“, keďže aj v zmysle cit. § 37 ods. 1 OZ v spojení s § 39 OZ sa pre platnosť prejavu vôle vyžaduje, aby bol tento učinенý zmluvnými stranami mimo iné aj „určite a zrozumiteľne“ a teda tak, aby nevytvárali priestor pre polemiku, takže aj doba trvania úverového vzťahu by mala byť explicitne v úverovej zmluve určená a to samozrejme uvedením konkrétneho časového úseku (počet mesiacov či rokov) a nie dátumom tak, ako je to v prípade inej zákonnej náležitosti spočívajúcej v uvedení „termínu konečnej splatnosti úveru“, pretože pojmy „doba“ trvania úverového vzťahu a „termín“ splatnosti úveru sú nepochybne dva rozdielne parametre úveru, keďže doba pojednáva o dĺžke časového úseku ako takej, t.j. či tento časový úsek trvá týždeň, mesiac, či jeden alebo viac rokov a pod., a teda z podstaty tejto veličiny je zrejмым, že tento parameter „doby“ na rozdiel od parametra „termínu“, ktorý pojednáva o jednorazovom konkrétnom čase vyjadriteľnom presným dátumom, tak dobu, ako dĺžku časového úseku, nie je možné vymedziť dátumom.

S uvedenou požiadavkou explicitného vyjadrenia doby trvania úverového vzťahu uvedením konkrétneho počtu mesiacov či rokov jeho trvania, bez potreby modifikovania a prispôsobovania tejto požiadavky výkladmi o prípadných možných ústupkoch z tejto jednoznačnej zákonnej požiadavky, označiť v úverovej zmluve dobu jej trvania, iba neurčitým opisom, korešponduje aj to, že údaj o dobe trvania úverového vzťahu nie je samoučelným či bagatelným parametrom úverovej zmluvy, keďže:

jednako (i) aj v zmysle záverov rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 56/2020 z 28.10.2020, ktoré rozhodnutie sa zaoberalo zjednotením záverov o možnosti veriteľa požadovať od dlžníka zákonné úroky z istiny aj v „dobe“ po zosplatnení úveru s tým záverom Najvyššieho súdu SR, že veriteľ má právo tieto zmluvné úroky z istiny požadovať od dlžníka aj po zosplatnení úveru a to až do presne v zmluve ohraničenej „doby“ úplného splatenia istiny, pretože úroky sú odplátou pre veriteľa za ním poskytnutý úver, pričom cit. „U spotrebiteľských úverov je jednou z náležitostí, ktoré musí zmluva

obsahovať, uvedenie doby trvania zmluvy (§ 9 ods. 2 písm. d/ zákona o spotrebiteľských úveroch). To znamená, že doba trvania zmluvy pri jej vzniku je časovo ohraničená. (...) Zosplatnenie je inštitút slúžiaci ochrane veriteľa; podstata úverového vzťahu a jeho existencia zostáva zachovaná. Veriteľ nemá peňažné prostriedky, patrí mu za ne dohodnutá odmena. Záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, keďže dohodnuté úroky majú zmluvný základ. (...) Inak povedané dlžníkovi zostáva záväzok platiť úrok rovnaký, ako v čase jeho dojednania, t. j. veriteľovi patrí úrok v rovnakej výške a za rovnaké obdobie, bez ohľadu na to, či k omeškaniu dlžníka s platením úveru došlo alebo nedošlo. Pre spotrebiteľa je však nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny. Dojednanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn. že jej (celková) výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie, koľko bude povinný, za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť. Túto vedomosť však dlžník-spotrebiteľ stráca v prípade dojednania, ktoré umožňuje navyšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania, nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto stanovená cena teda nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z tohto dôvodu potom dojednanie, ktorým sa dlžník - spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplatenia istiny po vyhlásení predčasnej doby splatnosti úveru spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Takéto dojednanie je teda porušením ustanovenia § 53 ods.1 OZ.“ Inými slovami povedané, v zmysle uvedeného, keďže veriteľ má právo požadovať od dlžníka zmluvný úrok z istiny úveru, aj za dobu po zosplatnení úveru, avšak aby táto doba nebola neurčitou (nekonečnou) a teda pre spotrebiteľa nie nevýhodnou, táto doba musí byť už v úverovej zmluve presne daná (dojednaná), pričom v tomto smere nepostačuje jej ohraničenie iba termínom konečnej splatnosti úveru, pretože ako bolo uvedené už aj v rozhodnutí krajského súdu, na ktoré vo svojej replike poukázal žalobca, termín konečnej splatnosti úveru sa iba výnimočne a v ideálnom prípade prekrýva s dobou jeho trvania, no nie je tomu tak zákonite v každom prípade;

(ii) jednako s pojmom „doby“ sú spojené a odvíjajú sa od neho aj iné parametre úveru, ako je napr. údaj o priemernej RPMN úveru či o maximálne prípustnej výške úrokovej sadzby, keďže tieto údaje sú v tabuľkách Národnej banky SR o priemerných úrokových sadzbách alebo v tabuľkách Ministerstva financií SR o súhrnných informáciách o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch, zoradené podľa doby trvania úverových vzťahov vyjadrenej v rokoch a nie popisným spôsobom, pričom v tomto smere je nutné mať na zreteli, že spotrebiteľ by mal mať tento údaj v úverovej zmluve explicitne uvedený bez potreby jeho výpočtu z iných jeho parametrov, pretože parameter doby trvania úverového vzťahu nie je údajom bagateľným či zanedbateľným, ktorý by bolo možné ponechať iba na spoľah na danosť všeobecnej inteligencie žalovaného a na jeho schopnosť porozumieť písanému textu, v ktorom dôsledku by tak mal byť schopným, z v úverovej zmluve uvedených údajov o dátume prvej a poslednej splátky úveru, vypočítať dobu trvania úverového vzťahu, pretože podľa okresného súdu je v prvom rade potrebným apelovať na túto istú schopnosť u dodávateľa, t.j. na jeho schopnosť s porozumením poznať a aplikovať explicitné ustanovenie zákona, t.j. dodávateľ ako podnikateľ v oblasti poskytovania úverov by v prvom rade mal poznať zákon, ktorý túto jeho činnosť reguluje, ak by tomu tak bolo a dodávateľ by do úverovej zmluvy dal všetky zákonné náležitosti, tak podľa okresného súdu, by už následne nebolo potrebnej žiadnej polemiky o tom, či spotrebiteľ má alebo by mal mať určitý stupeň inteligencie, aby si z v zmluve uvedených parametrov „domyslel“ alebo „odvodzoval“ či sám vypočítaval iné jej zákonné parametre, pretože tieto by už mali byť v zmysle zákonného imperatívu dodávateľom explicitne v zmluve uvedené a to aj vrátane určito vyjadrenej doby trvania úverového vzťahu, keďže ako už bolo uvedené od tohto parametra doby závisia a sú od neho odvodené aj iné kľúčové parametre úveru a ich následná odkontrolovateľnosť; napokon

(iii) jednako s pojmom „doby“ trvania úverového vzťahu zákon o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy, pracoval aj v cit. ustanovení jeho prílohy č. 2, v bode II., kde boli vymedzené tzv. „Dodatočné predpoklady na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov“, ktoré dodatočné predpoklady k výpočtu RPMN podľa písm. e) záviseli aj od toho, či sa v tom ktorom prípade jednalo o úverovú zmluvu cit. „... bez pevne určenej doby trvania“ alebo nie (nemusí sa jednať len o revolving, pretože, ak by tomu tak bolo, zákonodarca by ho tak aj pomenoval, pozn.).

Vzhľadom k uvedenému, podľa okresného súdu, zákonnému imperatívu uvádzať v úverovej zmluve údaj o dobe trvania úverového vzťahu, nekorešponduje to, žeby bolo možné nahradiť tento údaj akýmsi opisným spôsobom, tak ako je tomu v tomto prípade v čl. II., bode 17. úverovej zmluvy, podľa ktorého cit. „Zmluva sa uzatvára na dobu určitú, a to až do úplného vysporiadania všetkých vzťahov, ktoré vznikli na základe alebo v súvislosti s Úverom.“ - ak je to doba „určitá“ nie „určiteľná“, tak by mala byť presne daná. Ak by, ako už bolo uvedené, totižto dodávateľ dal do úverovej zmluvy všetky zákonné náležitosti, tak podľa okresného súdu, by už následne nebolo potrebnej žiadnej polemicky o výklade cit. § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože toto ustanovenie je explicitné, jasné a zrozumiteľné bez potreby jeho modifikovania a prispôsobovania výkladmi o prípadných možných ústupkoch z jednoznačnej zákonnej požiadavky označiť v úverovej zmluve dobu jej trvania, nejakými opismi.

Inými slovami v prvom rade je tu daná zodpovednosť dodávateľa za obsah úverovej zmluvy, ktorý ju aj sám tvorí a nie spotrebiteľ, preto ak dodávateľ nedá do úverovej zmluvy všetky zákonné náležitosti, musí za toto svoje konanie znášať zodpovednosť v podobe straty nároku na úroky a poplatky z úveru a toto svoje pochybenie nemôže dodatočne prenášať na plecia spotrebiteľa s prípadným apelom na schopnosti spotrebiteľa porozumieť písanému textu a „dotvorit“ si tento text zmluvy o to, o čo ho dodávateľ ochudobnil, alebo s prípadným apelom na potrebu výkladu inak jasnej právnej normy. Spotrebiteľ by mal mať poskytnuté prehľadné informácie o úvere bez potreby použitia kalkulačky (t.j. napr. bez toho aby bol nútený odpočítavať si od konečného dátumu splatnosti počiatkový dátum splatnosti a pod., pozn.), pričom treba mať stále na zreteli, že predchodca žalobcu (dodávateľ, banka) poskytuje úverové služby neurčitému počtu klientov na rôznej úrovni vyspelosti, pričom aj spotrebiteľ s priemernými schopnosťami by mal mať reálnu predstavu o dobe, počas ktorej bude zaťažený bremenom splácania svojho finančného záväzku pochádzajúceho z úverového vzťahu. Podľa okresného súdu v tomto smere zákonný parameter „doby trvania úverového vzťahu“ nemožno stotožniť ani s údajom o počte splátok (v danom prípade 60), ktorými mal žalovaný jemu poskytnutý úver splatiť a to už aj len z dôvodu, že aj v tomto prípade, ak by tomu tak bolo (t.j. žeby tieto pojmy bolo možné stotožniť, pozn.), tak zákonodarca by logicky nevyžadoval uvedenie oboch týchto parametrov úveru v úverovej zmluve osve [počet splátok - cit. § 9 ods. 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch; doba trvania - cit. § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch], ale uspokojil by sa iba s uvedením jedného z nich (k nemožnosti nahrádzania jednej zákonnej náležitosti inou alebo jej vyvodzovania z inej zákonnej náležitosti, vid' nižšie rozhodnutie krajského súdu, pozn.). Avšak práve v záujme ochrany spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v spotrebiteľsko-dodávateľskom vzťahu, v záujme neponechať spotrebiteľa, aby si sám pracne z dodávateľom uvedených údajov úveru sám vypočítaval jeho iné parametre, zákonodarca vyslovene vyžaduje, aby v úverovej zmluve bola uvedená tak „doba trvania úverového vzťahu“, ako aj „termín splatnosti úveru“ a aj „počet splátok“. V tomto smere sa podľa okresného súdu nejedná len o vec výkladu aplikovanej právnej normy, ale ide o explicitne (jasne a presne) formulovaný zákonný imperatív ohľadne náležitosti úverovej zmluvy, ktorého porušenie je taktiež explicitne sankcionované zákonom predvídaným spôsobom a to bezpoplatkovosťou a bezúročnosťou úveru. A ak by aj bol žalobca toho názoru, že sa jedná o vec výkladu cit. § 9 ods. 2 písm. f) a l) zákona o spotrebiteľských úveroch (okresný súd tento názor nezdieľa, pozn.), tak aj v tomto prípade by platilo, a to opäť v záujme ochrany spotrebiteľa, v spotrebiteľských vzťahoch univerzálne zákonodarcom v cit. § 54 ods. 2 OZ proklamované výkladové pravidlo, podľa ktorého v prípade pochybností o obsahu úverových zmlúv je vždy uprednostnený výklad pre spotrebiteľa priaznivejší. Okresný súd je názoru, že v tomto prípade zodpovednosť žalobcu, ako legitímneho právneho nástupcu po pôvodnom veriteľovi, za nerešpektovanie zákonného imperatívu na explicitný obsah úverovej zmluvy, podľa ktorého musí byť v nej uvedený nie len údaj o termíne splatnosti úveru [§ 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch] a o počte splátok [§ 9 ods. 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch], ale aj údaj o dobe trvania úverového vzťahu [§ 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch], nie je možné prenášať na plecia spotrebiteľa (žalovaného), pretože tak ako už bol okresný súd aj uviedol, predchodca žalobcu (dodávateľ), ktorý podniká aj v oblasti poskytovania spotrebiteľských úverov musí mať na zreteli nielen rôznorodosť svojej klientely z hľadiska jej zručnosti a vyspelosti, ale aj okolnosti za ktorých spotrebiteľia o úver žiadajú, potrebujú a chcú, pričom častokrát za týchto okolností aj seba viac vyspelý spotrebiteľ stráca ostražitosť a pozornosť k tomu, aby svojim „zodpovedným“ prístupom mal ešte nahrádzať povinnosti dodávateľa a pracne hľadať, domýšľať si, či vypočítavať si parametre úveru, ktorých umiestnenie v úverovej zmluve, zákonodarca majú už všetko toto na zreteli, už explicitne (obligatórne) zákonne vyžaduje a aj zákonom predvídaným spôsobom sankcionuje.

Vzhľadom na uvedené východiská, tak okresný súd uzavrel, že uvedenie doby trvania úverového vzťahu tak, ako to vyplýva z čl. II., bodu 17 úverovej zmluvy cit. „Zmluva sa uzatvára na dobu určitú, a to

až do úplného vysporiadania všetkých vzťahov, ktoré vznikli na základe alebo v súvislosti s Úverom.“, nezodpovedá explicitnej zákonnej dikcii cit. § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch (napr. z takto opisne dojednanej „doby“ by v zmysle uvedených záverov Najvyššieho súdu SR, napr. bolo obtiažne presne určiť dobu nároku na zmluvný úrok po zosplatnení, pozn.).

V spojitosti so žalobcom uvádzaným rozhodnutím, je nutné podotknúť, že právny názor súdu vyššieho stupňa neaplikovaný viacerými senátmi a vo viacerých rozhodnutiach súdu vyššieho stupňa v kontradikcii s názorom aplikovaným naprieč viacerými senátmi súdu vyššieho stupňa, ešte môže mať len charakter ojedinelého názoru nemajúcim silu ustálenej súdnej praxe.

Na tomto mieste okresný súd podotýka, že keďže absencia, čo už i len jednej zákonnej náležitosti v úverovej zmluve v zmysle cit. § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch, odôvodňuje legitímne prijať záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, by už nebolo azda ani potrebným zaoberať sa ďalšími dôvodmi, pre ktoré okresný súd dotknutý úverový vzťah medzi žalobcom a žalovaným za taký vyhodnotil, avšak z dôvodu jednako presvedčivosti svojho rozhodnutia a jednako z dôvodu poskytnutia materiálne právnej ochrany nárokov sporových strán, sa okresný súd venoval aj týmto ďalším dôvodom.

Ďalej okresný súd podotýka, že v čase, keď bol žalovanému úver poskytnutý, banky, keďže aj právny predchodca žalobcu bol bankou, poskytovali v obdobných prípadoch spotrebiteľské úvery pri priemernej úrokovej sadzbe 6,84% [<https://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-trhy/urokove-sadzby/priemerne-urokove-miery-z-uverov-bank>], t.j. v danom prípade dojednaný úrok 14,90 % prevyšoval priemerné sadzby úrokov pri úveroch poskytovaných v čase uzavretia dotknutej úverovej zmluvy medzi klientami a bankami, nehovoriac o tom, že to bol úrok už po tzv. „zľave“, avšak z úverovej zmluvy nie je ani zrejším, aké podmienky musel spotrebiteľ splňať, aby mu táto „zľava“ z úroku bola bankou poskytnutá a na základe akých parametrov bola zľava poskytovaná, pričom v tomto smere sa úverová zmluva dovoľáva len akéhosi neurčitého „Zverejnenia“, ktorá skutočnosť, keďže nie je súčasťou úverovej zmluvy, už nie je vonkoncom odkontrolovateľnou, či a do akej miery bola v súlade s právnymi predpismi.

V zmysle judikatúry (napr. Krajský súd v Prešove sp. zn. 8Co/112/2014 z 18.12.2014) je síce možné akceptovať úrok, ktorý by aj prevyšoval jeho priemernú výšku v rozhodnom čase, ale len za predpokladu, žeby dodávateľ preukázal, z akého dôvodu navrhol úrok v určitej výške a či konkrétne okolnosti prípadu a situácia spotrebiteľa boli takého charakteru (napríklad také rizikové), že vyžadovali stanovenie určitej úrokovej sadzby, avšak pokiaľ v tomto smere nebudú preukázané žiadne okolnosti odôvodňujúce iný záver a teda žalobca žiadne takéto okolnosti netvrdí, možno mať za to, že úver s dojednaným úrokom za úver prevyšujúcim priemerné úrokové sadzby o viac ako 100%, je v rozpore s dobrými mravmi a teda sa jedná o neplatné dojednanie a keďže toto dojednanie o odplatnosti úveru, je jedným z podstatných znakov definujúcich úverovú zmluvu, t.j. absentuje dojednanie o podstatných náležitostiach úverovej zmluvy, ktorej časť od jej zvyšnej časti nie je možné oddeliť, by bolo možné tiež uzavrieť, že zmluva o úvere uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je neplatná pre jej rozpor s dobrými mravmi a so zákonom v zmysle § 39 OZ s poukazom na § 3 ods. 1 OZ, a aj preto medzi jej účastníkmi nastáva režim bezdôvodného obohatenia podľa cit. § 451 a nasl. OZ, takže aj z tohto dôvodu je namieste, aby si účastníci vrátili navzájom poskytnuté plnenia v zmysle § 457 OZ bez akýchkoľvek úrokov a poplatkov.

Okresný súd poukazuje aj na ďalší nedostatok úverovej zmluvy z 26.05.2017 a to, že v tejto úverovej zmluve absentuje jej podstatná náležitosť podľa cit. § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, v súvislosti s v úverovej zmluve uvedenou ročnou percentuálnou mierou nákladov (RPMN), a to uvedenie na jednom mieste všetkých predpokladov použitých na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN), resp. priamo v úverovej zmluve absentuje explicitný a pre spotrebiteľa zrozumiteľný výpočet tejto RPMN na základe údajov platných v čase uzatvorenia úverovej zmluvy s prehľadným uvedením na jednom mieste všetkých predpokladov k jej výpočtu použitých.

Okresný súd teda svoje rozhodnutie nezakladá na závere, že v úverovej zmluve sa nenachádzajú vstupné údaje, ktoré sú potrebné k výpočtu RPMN, ale na závere, že nepostačuje, aby tieto údaje boli iba na rôznych miestach úverovej zmluvy, pretože nie je úlohou spotrebiteľa hľadať a „pátrať“ v úverovej zmluve, či táto obsahuje všetky potrebné údaje pre výpočet RPMN, o ktorých spotrebiteľ napokon ani len nemá vedomosť, ktoré všetky údaje to sú (teda nevie ani ktoré má hľadať) a aj preto spotrebiteľ má mať prehľadne a na jednom mieste sprístupnené všetky tieto vstupné údaje k výpočtu RPMN použité, s čím zákonodarca počítal a preto tieto údaje v zmysle predikcie cit. § 9 ods. 2 písm. k) zákona o

spotrebiteľských úveroch, majú byť uvedené ešte pokope na jednom mieste úverovej zmluvy, aj keď sa jedná o údaje, ktoré sú obligatónnymi náležitosťami úverovej zmluvy už aj podľa písmen g) a l) tohto ustanovenia. Ak by totižto platilo, že zákonu by bolo dané zadosť, ak by údaje použité pre výpočet RPMN, bez jej výpočtu, boli uvedené v úverovej zmluve a to na jej rôznych miestach, za ktoré údaje možno považovať výšku úveru, výšku splátky, jej periodicitu a počet splátok, ktoré údaje sú v zmysle cit. § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch obligatónnymi náležitosťami úverovej zmluvy už podľa písmen g) a l) tohto ustanovenia, tak potom by zákonodarca logicky nevyžadoval výpočet RPMN a tieto k výpočtu RPMN použité údaje duplicitne aj podľa písmena k) cit. § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase a už vôbec by neuvádzal v prílohe tohto zákona aj vzorec resp. rovnicu tohto výpočtu RPMN s odkazom na jeho aplikáciu podľa cit. § 19 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase. Samozrejme podľa okresného súdu, aj v tomto prípade platí pri pochybnostiach o obsahu úverových zmlúv, všeobecné výkladové pravidlo uprednostňujúce výklad pre spotrebiteľa priaznivejší.

Inými slovami, keďže údaje k výpočtu RPMN sú obligatónnymi (povinnými) náležitosťami úverovej zmluvy už podľa iných písmen cit. § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, tak ak by zákonodarca v záujme ochrany spotrebiteľa nechcel aby boli tieto údaje opakované a pokope uvedené aj na mieste úverovej zmluvy, kde sa pojednáva o výpočte RPMN, tak ustanovenie cit. § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, by bolo nadbytočným a do zákona by ho nedával, avšak zákonodarca majúci na zreteli ochranu spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany, aby nenechal spotrebiteľa tápať a samého si vyhľadávať na iných miestach úverovej zmluvy a dosadzovať do vzorca údaje k výpočtu RPMN, v zmysle cit. § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, explicitne vyžadoval, aby tieto údaje boli aj na inom mieste úverovej zmluvy pokope, ako údaje použité k výpočtu RPMN.

Napokon uvedený záver okresného súdu korešponduje aj so stanoviskom krajského súdu vysloveným v rozhodnutí sp. zn. 18 CoCsp 51/2021 z 31.05.2022, od ktorého záveru okresný súd nevidí dôvod na odklon a podľa ktorého cit. „Účelom ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ je to, aby spotrebiteľ pochopil údaj o RPMN a aby mal informáciu o tom, ktoré údaje sa použijú pre jej výpočet. Zo znenia § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ však nevyplýva povinnosť veriteľa uviesť v zmluve konkrétny matematický výpočet RPMN, ako uviedol súd prvej inštancie, ktorý založil na jeho absencii bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zákonodarca požaduje, aby boli v zmluve uvedené len predpoklady použité na výpočet tejto RPMN. Je však potrebné uviesť, ktoré údaje sú relevantné pre výpočet, a teda pre výšku RPMN, že vychádza sa pri v tomto údaji z výšky úveru, počtu splátok, výšky mesačnej splátky, či už s poistením alebo bez poistenia a podobne a tieto predpoklady pre výpočet RPMN musia byť v zmluve uvedené bez ohľadu na to, že jednotlivé tieto údaje sú v zmluve uvedené, ale len preto, že predstavujú inú povinnú náležitosť zmluvy. Napríklad výška úveru je povinná náležitosť uvedená v § 9 ods. 2 písm. g/, výška a počet splátok v § 9 ods. 2 písm. l/ citovaného zákona. Logickým výkladom týchto ustanovení je možné dospieť k záveru, že splnením povinnej náležitosti zmluvy vo forme uvedenia všetkých predpokladov použitých pre výpočet RPMN nie je, ak jednotlivé údaje potrebné pre výpočet RPMN sú v zmluve uvedené ako iná jej povinná náležitosť, inak by zákonodarca nemal dôvod duplicitne uvádzať pri absencii týchto jednotlivých povinných náležitostí, či už ohľadom výšky úveru alebo výšky a počtu mesačnej splátky, ale aj ohľadom uvedenia všetkých predpokladov pre výpočet RPMN sankciu vo forme bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.“

RPMN vyjadruje reálnu cenu spotrebiteľského úveru a je kľúčovým ukazovateľom pre porovnanie výhodnosti úverov od rôznych úverových inštitúcií. Je to teda pre spotrebiteľa najdôležitejší ukazovateľ ceny úveru, pretože okrem úrokovej miery v sebe zahŕňa aj ďalšie iné poplatky súvisiace s úverom ako napr. poplatok za vybavenie úveru, poistenie úveru, ak je podmienkou pre získanie výhodnejšieho úroku, a iné, prepočítané na jeden kalendárny rok. Inými slovami RPMN vyjadruje celkové náklady, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za požičanú sumu, keďže zohľadňuje nielen úrok, ale aj ostatné poplatky súvisiace s úverom. Okresný súd má za to, že v danom prípade v úverovej zmluve nie sú v súlade s dikciou cit. § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch prehľadne na jednom mieste uvedené všetky potrebné údaje, žalobcom (dodávateľom) použité pre výpočet RPMN. RPMN nie je len internou záležitosťou dodávateľa (veriteľa), ktorý by mal v úverovej zmluve uviesť už len výsledok tohto svojho výpočtu, ale tento výpočet má byť transparentným (prehľadným) s komplexným uvedením vstupných premenných na jej výpočet použitých (aby aj spotrebiteľ vedel ktoré z množstva údajov uvedených v úverovej zmluve sú práve tými, ktoré sú pre výpočet RPMN dôležité), tak aby tento výpočet bol odkontrolovateľným nie len samotným spotrebiteľom v čase uzavretia úverovej zmluvy, ale hlavne a predovšetkým, aby bol odkontrolovateľným aj hocikedy spätne kontrolným orgánom za účelom zistenia, ako a či dodávateľ (veriteľ) v ktoromkoľvek čase postupoval pri výpočte RPMN v súlade so zákonom.

Vo vzťahu k skutočnosti, že predmetný výpočet sa nachádzal v samostatnom dokumente označenom napr. ako „Štandardné Európske informácie o spotrebiteľskom úvere“, okresný súd uvádza, že v danom prípade sa jedná iba o predzmluvný formulár pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľskom úvere, ktorý však veriteľa (dodávateľa) nezbavuje povinnosti predmetnú náležitosť uviesť aj priamo v samotnej úverovej zmluve, tak ako to vyžaduje imperatívna zákonná dikcia § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, ktoré ustanovenie vyžadovalo, aby táto náležitosť bola obligatórnou náležitosťou bezprostredne spotrebiteľskej zmluvy podpísanej oboma zmluvnými stranami a nie iných, vznik úverového vzťahu „sprevádzajúcich“ formulárov, či žiadostí.

Okresný súd má tiež za to, že v úverovej zmluve z 26.05.2017 absentuje aj náležitosť podľa cit. § 9 ods. 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch a to je uvedenie cit. „...výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia“, pričom v tejto otázke sa okresný súd stotožňuje s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Co 82/2018 z 12.12.2018, v ktorom krajský súd jednako odôvodnil odklon od skoršej judikatúry a jednako sa vysporiadal aj s otázkou nepriameho účinku smernice.

Krajský súd v Prešove vo svojom rozhodnutí sp. zn. 2 Co 82/2018 z 12.12.2018 taktiež uviedol cit. «Primárnemu účelu právnej úpravy obsiahnutej v ust. § 9 ods. písm. k) predmetného zákona však zodpovedá len taký výklad, ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami „výška, počet a termíny splátok“ viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť, teda ako k istine, tak i k úrokom a tiež k poplatkom. Naplneniu uvedeného účelu preto nemôže učiniť zadosť zmluva uvádzajúca uvedenie celkovej výšky mesačnej splátky, neobsahujúca aj vyčíslenie čiastkových súm reprezentujúcich jednotlivé čiastkové položky, čo je napriek odchylnosti takejto úpravy spotrebiteľských úverov od úpravy úverov všeobecne práve dôkazom zvýšenej pozornosti venovanej ochrane spotrebiteľa.

Pre všetky spotrebiteľské spory, v ktorých sa rieši otázka, či má zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať splátky v členení na splátky istiny, splátky úrokov a splátky poplatkov alebo nie, ako aj otázka, kedy sa považuje spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov, je skutočnosť, že Smernica Rady 93/13/EHS zakotvuje tzv. úplnú harmonizáciu úplne irelevantná, pretože Slovenská republika pri implementácii smernice do Zákona o spotrebiteľských úveroch povinnosť tzv. úplnej harmonizácie porušila. To, že Súdny dvor Európskej únie vo veci C-42/2015 potvrdil, že smernica sa má vykladať tak, že členské štáty nesmeli zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice je bezvýznamné, pretože v tomto konkrétnom prípade išlo o vnútroštátne právo nad rámec smernice, ak vo svojej vnútroštátnej právnej úprave vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Ak by slovenský zákonodarca chcel vyjadriť to isté, čo požaduje smernica, ktorá navyše obsahuje požiadavku tzv. úplnej harmonizácie, je zrejmé, že by použil takú istú terminológiu ako používa smernica. Avšak slovenský zákonodarca takúto terminológiu nepoužil, ale k termínu „splátky“ pridal slová „istiny, úrokov a iných poplatkov“.

V takomto prípade dochádza ku kolízii obsahového znenia Zákona o spotrebiteľských úveroch a Smernice Rady 93/13/EHS, ktoré má za následok sprísnenú požiadavku slovenského zákonodarcu na uvedenie členenia splátok spotrebiteľa v zmluve o spotrebiteľskom úvere, a to konkrétne na istinu, úroky a poplatky. Priama aplikácia ustanovení smernice však prichádza do úvahy len subsidiárne ako ultima ratio vtedy, ak eurokonformný výklad problematickeho vnútroštátneho ustanovenia nie je možný. Priama aplikácia ustanovenia smernice však nesmie mať za následok uloženie povinnosti fyzickej alebo právnickej osobe, to znamená, že smernica nikdy nemôže mať horizontálny ani obrátený vertikálny priamy účinok. V tejto súvislosti odvolací súd zároveň dodáva, že ak by vykladal vnútroštátne právo eurokonformne, pridržiaval sa obsahového znenia smernice a od dodávateľa nevyžadoval členenie splátky na istinu, úroky a poplatky, upustil by tak od zákonnej požiadavky, čo by malo za následok výklad vnútroštátneho práva contra legem a prekročenie limitov uplatnenia nepriameho účinku smernice, pričom takýto postup je neprípustný. V neposlednom rade je potrebné si uvedomiť, že Súdny dvor Európskej únie vykladá jedine a výlučne právo Európskej únie a ako taký nikdy nie je oprávnený poskytovať výklad práva vnútroštátneho. V súlade s vyššie uvedeným Súdny dvor Európskej únie aj vo veci C-42/15 poskytol výlučne výklad Smernice a v žiadnom prípade sa nemohol a ani sa nevyjadroval k výkladu Zákona o spotrebiteľských úveroch.»

Okrem toho okresný súd v súlade s argumentáciou krajského súdu má taktiež za to, že eurokonformný výklad § 9 ods. 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch skrz Súdnym dvorom Európskej únie výklad

Smernice Rady 93/13/EHS, je v okolnostiach aplikácie Slovenského zákona o spotrebiteľských úveroch irelevantným, pretože Súdny dvor Európskej únie je oprávnený vykladať len právo Európskej únie, ale nie aj právo vnútroštátne, preto ako to uviedol aj krajský súd, Súdny dvor Európskej únie sa cit. „... nemohol a ani sa nevyjadroval k výkladu Zákona o spotrebiteľských úveroch.“ v podmienkach Slovenskej republiky. Okresný súd navyše uvádza, že podľa jeho názoru, požiadavka uvádzať v úverovej zmluve, ako jej podstatnú náležitosť, aj rozpis resp. skladu každej jednej splátky úveru na sumu istiny, úroku a poplatku, je plne legitímnou a súhlasnou s cit. § 9 ods. 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože už aj z jeho samotného znenia vyplýva, že úvodné uvádzacie slovné spojenie cit. „... výšku, počet a termíny splátok ...“ sa významovo aj gramaticky viaže resp. vzťahuje na každú z v tomto ustanovení zmienenú veličinu t.j. na istinu, úrok aj poplatky, čo v rozmenenom na drobné znamená, že podľa cit. § 9 ods. 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch, má úverová zmluva obsahovať (i) „výšku, počet a termíny splátok istiny“ (ii) „výšku, počet a termíny splátok úrokov“ a (iii) „výšku, počet a termíny splátok iných poplatkov“, ktorú zákonnú požiadavku úverová zmluva z 26.05.2017 nespĺňa.

V uvedenej súvislosti okresný súd tiež podotýka, že je mu známy rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 09.11.2016 sp. zn. C-42/15 vo veci Home Credit Slovakia, a.s., proti G. E., ktorým boli vykladané ustanovenia smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len „smernica“). Súdny dvor Európskej únie rozhodol okrem iného tak, že čl. 10 ods. 2 písm. h) a i) smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Je však potrebné uviesť, ako už bolo uvedené, že Súdny dvor Európskej únie nemá právomoc vykladať zákony členského štátu; toto oprávnenie má iba súd členského štátu. V danom prípade je zrejmé, že povinné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú inak upravené v Smernici a inak v zákone č. 129/2010 Z.z.. Kým článok 10 ods. 2 písm. h) Smernice stanovuje, že Zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza: výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia, ustanovenie § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z.z. v rozhodnom čase stanovovalo, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. V súvislosti s touto rozdielnou úpravou vnútroštátneho práva a Smernice, je nutné poznamenať, že priamy účinok Smernice by prichádzal do úvahy len v sporoch, kde je odporcom členský štát resp. akýkoľvek orgán konajúci v jeho mene, čo opakovane judikoval Súdny dvor európskej únie (prípady Marshall, C-152/84, Faccini Dori, C-91/92 a Pfeiffer, C-397/01). Priame použitie Smernice je teda v tomto súdnom konaní neprípustné, pretože žalobcom je súkromná právnická osoba a žalovaným fyzická osoba. Smernici nemožno priznať ani nepriamy účinok v podobe eurokonformného výkladu zákona, teda interpretácie vnútroštátneho práva vo svetle znenia a účelu Smernice. Cieľom eurokonformného výkladu zákona je najmä vyplniť medzery vnútroštátneho právneho predpisu samotnými ustanoveniami Smernice. V posudzovanej veci možno za použitia jazykového, logického ale aj teleologického výkladu dospieť k záveru, a síce, že v zákone o spotrebiteľských úveroch sú náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere stanovené jednoznačne, a to rozdielne od ustanovení Smernice, nad rámec Smernice. Zákonodarca sa teda od ustanovení smernice odchyľil, a zákon o spotrebiteľských úveroch schválil v takom znení s cieľom zabezpečiť silnejšiu ochranu spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany, čo vyplýva z dôvodovej správy k tomuto zákonu. Akýkoľvek eurokonformný výklad predmetných zákonných ustanovení by bol potom v priamom rozpore so zákonom, nahrádzal by výslovné explicitné znenie zákona, čo je neprípustné, pretože by sa jednalo o výklad contra legem. Aj súdny dvor spresnil, že zásada eurokonformného výkladu vnútroštátneho práva má určité obmedzenia. Povinnosť vnútroštátneho súdu prihladať na obsah Smernice pri výklade a uplatňovaní relevantných ustanovení vnútroštátneho práva je teda obmedzená všeobecnými zásadami práva a nemôže slúžiť ako základ na výklad vnútroštátneho práva contra legem (rozsudky z 15.04.2008, Impact, C- 268/06, Zb.s. I-2483, bod 100, a Dominguez).

Napokon okresný súd podotýka, že opodstatnenosť uvedenej požiadavky uvádzať v úverovej zmluve rozpis vnútornej skladby každej jednej splátky úveru na sumu istiny, úrokov a poplatkov, je v okolnostiach veci plne legitímnou aj z dôvodu, že výška anuitnej splátky sa počas celej doby splácania síce nemení, avšak v rámci tejto splátky sa mení výška a pomer splátky pripadajúcej na istinu a na úrok, takže podľa okresného súdu, by mal byť spotrebiteľ informovaný, ako sa jeho platby pripisujú na splatenie dlhu, t.j. či sa najskôr z každej splátky najviac započítava na splatenie úroku a menej na istinu, alebo naopak, pričom uvedenú informáciu spotrebiteľ nemôže vyčítať z údajov o výške anuitnej splátky.

Navyše podporným argumentom požiadavky uvádzať v úverovej zmluve rozpis vnútornej skladby každej jednej splátky úveru na sumu istiny, úrokov a poplatkov možno vyvodíť aj z toho, že suma poslednej anuitnej splátky, ktorou sa spláca už iba zostatok úveru je spravidla v inej sume ako ostatné splátky, takže v prípade neuvedenia v úverovej zmluve rozpisu každej splátky, by spotrebiteľ túto informáciu ani nemal odkiaľ mať, čo napokon vyplýva aj z repliky žalobcu, ktorý tiež uviedol, že poslednou splátkou sa spláca už iba zostatok úveru a preto je táto posledná splátka v inej sume ako prvá až predposledná splátka. Na tomto mieste okresný súd taktiež podotýka, že na uvedenej zákonnej povinnosti dodávateľa, uvádzať v úverovej zmluve vnútorný rozpis anuitných splátok v tom zmysle, aká suma z tej ktorej anuitnej splátky bude pripočítaná na splatenie (umorenie) istiny, koľko na úrok a koľko na poplatky, nemôže nič zmeniť ani právo spotrebiteľa dané mu v § 9 ods. 2 písm. m) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase, požadovať od veriteľa amortizačnú tabuľku, pretože jednako opäť, ak by toto pre dostatočnú informovanosť spotrebiteľa postačovalo, zákonodarca by uvedenú povinnosť osobitne nevyžadoval aj v cit. § 9 ods. 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch a navyše, toto nemôže postačovať aj z toho dôvodu, že amortizačná tabuľka vydaná v priebehu trvania úverového vzťahu na žiadosť spotrebiteľa, už reaguje na do tej doby spotrebiteľom realizované platby a vyjadruje tak aktuálnu situáciu v zložení jednotlivých splátok a nie situáciu v čase pri vzniku úverového vzťahu.

Okrem toho má okresný súd taktiež za to, že v úverovej zmluve z 26.05.2017, nie je správne uvedená citovaným § 9 ods. 2 písm. z) zákona o spotrebiteľských úveroch vyžadovaná náležitosť a to priemerná RPMN, ktorá je v úverovej zmluve označená hodnotou 12,95 %, avšak podľa Ministerstvom financií SR zverejnených údajov o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 1. štvrtrok 2017 [H.] bola v rozhodnom čase uzavretia úverovej zmluvy pri spotrebiteľských úveroch nad 1 do 5 rokov poskytnutých bankami (v danom prípade bola pôvodným veriteľom tiež banka a nie iný veriteľ, preto žalobcom predložená tabuľka o priemerných hodnotách RPMN nebola správna, pretože sa netýkala bánk, ale iných veriteľov odlišných od bánk, pozn.) priemerná RPMN iba 9,81 %.

Na základe vyššie uvedených dôvodov a pri aplikácii citovaných právnych predpisov dospel okresný súd k záveru, že úverová zmluva z 26.05.2017 neobsahuje vôbec alebo neobsahuje správne zákonné náležitosti ustanovené cit. § 9 ods. 2 písm. f), i), k), l) a z) zákona o spotrebiteľských úveroch, čo v zmysle cit. § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch má za následok, že spotrebiteľský úver poskytnutý žalovanému na základe tejto úverovej zmluvy je bezúročný a bez poplatkov, preto okresný súd v tejto časti (úrokov a poplatkov) žalobu zamietol.

Záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného úveru nasvedčuje aj skutočnosť, že v zmysle cit. § 11 ods. 2 v spojení s § 7 ods. 1 a 20 zákona o spotrebiteľských úveroch, predchodca žalobcu nedostatočne skúmal bonitu žalovaného, keďže vôbec neskúmal jeho životné výdavky (nie je objektívne možným, aby dospelý jedinec nemal žiadne výdavky napr. už len na stravu, bývanie, mobilný telefón a pod.), a taktiež napríklad aj napriek tomu, že priamo z úverovej zmluvy z 26.05.2017 vyplýva, že žalovanému bol na jej základe poskytnutý úver za účelom refinancovania iného úveru žalovaného, ktorý iný úver mal žalovaný taktiež od právneho predchodcu žalobcu a ktorého splátka bola 94,29 Eur, tak predchodca žalobcu napriek uvedenému paradoxne dospel k záveru, že záväzky žalovaného ku dňu uzavretia úverovej zmluvy z 26.05.2017 boli v sume 0,- Eur, tj. inými slovami povedané, predchodca žalobcu súc si vedomý, že žalovaný mu spláca už iný úver, uzavrel, že záväzky žalovaného sú 0,- Eur; nehovoriac o tom, že ak už predchodca žalobcu mal vedomosť, že žalovaný nevládal splácať skorší úver splátkou v sume 94,29 Eur, poskytol žalovanému ďalší a to ešte vyšší úver (4 000,- Eur), ako bol zostatok toho skoršieho (2 923,68 Eur) a to za splátku 95,73 Eur mesačne (ak niekto nevládze splácať 94,29 Eur mesačne je predpoklad, že bude splácať 95,73 Eur mesačne ?, pozn.). Vzhľadom na uvedené mal okresný súd za to, že úver je bezúročným a bezpoplatkovým aj z dôvodu podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože predchodca žalobcu hrubo porušil povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, keďže v rámci posudzovania schopnosti žalovaného splácať úver zisťoval iba jeho príjem, avšak nezisťoval jeho výdavky a tieto údaje v súhrne náležite nevyhodnotil.

Z dôvodu záveru, že úver je bezúročný a bezpoplatkový, boli všetky žalovaným učené platby započítané v prospech splatenia istiny jemu poskytnutého úveru, ktorý mu bol poskytnutý v sume 4 000,- Eur, avšak žalovaný zaplatil už sumu 1 548,10 Eur, t.j. rozdiel predstavuje 2 451,90,- Eur (4 000 – 1 548,10), k úhrade sumy ktorej žalobcovi okresný súd zaviazal žalovaného tak, ako to je uvedené vo výroku I. tohto rozhodnutia.

Podľa prvej vety § 517 ods. 1 OZ „Dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.“

Podľa § 517 ods. 2 OZ „Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.“

Podľa § 563 OZ „Ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.“

Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len „nariadenie“), v znení účinnom ku dňu omeškania „Výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.“

Pokiaľ ide o žalobcom požadovaný úrok z omeškania, okresný súd má za to, že žalovaný sa so splatením svojho zosplatneného dlhu z úverovej zmluvy z 26.05.2017 dostal do omeškania a to už deň nasledujúci po dni tohto zosplatnenia, ku ktorému došlo 02.03.2020, avšak keďže žalobca sa jeho priznania domáha až odo dňa nasledujúceho po dni kedy mu bola pohľadávka voči žalovanému účinne postúpená, k postúpeniu ktorému došlo 12.10.2020, okresný súd v záujme nerozhodnúť ultra petitem, žalobcovi priznal aj nárok na úrok z omeškania od 13.10.2020 do zaplatenia a to v súlade s aktuálnymi sadzbami zákonných úrokov z omeškania pre občianskoprávne vzťahy ku dňu omeškania, vo výške 5 % ročne z okresným súdom ustálenej dlžnej sumy istiny nesplateného úveru a vo zvyšku prevyšujúcim tento žalobcom uplatnený nárok, okresný súd žalobu zamietol.

Podľa § 232 ods. 4 CSP „Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.“

Vzhľadom k tomu, že na žiadosť žalovaného povoliť mu kvôli jeho nepriaznivej finančnej situácii, splácanie jeho dlhu v mesačných splátkach v sume po 50,- Eur mesačne, s ktorým návrhom žalobca v priebehu konania vyslovil súhlas, okresný súd ktorého cieľom nie je vyrábať zo žalovaného bezdomovca, v záujme reálnej vykonateľnosti rozhodnutia bez potreby jednako stresovania žalovaného, ako aj samozrejme s prihliadnutím na záujem žalobcu na navrátenie mu ním poskytnutých prostriedkov v reálnom čase, mal s prihliadnutím na všeobecnú zásadu spravodlivosti za to, že je dôvodné povoliť žalovanému splácanie dlhu v pre neho primeraných a únosných splátkach vo výške po 50,- Eur mesačne so splatnosťou k 28. dňu v mesiaci s tým, že v prípade, ak dôjde na strane žalovaného k omeškaniu s plnením čo i len jednej splátky, stane sa splatným celý dlh. Na ochranu žalobcu slúži teda strata výhody splátok v prípade omeškania sa žalovaného s plnením čo i len jednej splátky.

Napokon v súvislosti s návrhom právneho zástupcu žalobcu na doplnenie dokazovania prednesenom na pojednávaní, ktorý návrh spočíval v tom, aby bol k otázke zisťovania bonity žalovaného v konaní vypočítaný žalobca, ktorému návrhu okresný súd na pojednávaní nevyhovel, okresný súd toto svoje rozhodnutie odôvodňuje nehospodárnosťou tohto ďalšieho dokazovania a to jednako z dôvodu, že tak ako to už bol okresný súd konštatovať aj na pojednávaní, námietka nedostatočného skúmania bonity žalovaného pôvodným veriteľom bola v konaní vznesená žalovaným riadne a včas už v štádiu písomných vyjadrení strán sporu a taktiež žalobca bol riadne a včas predvolaný na pojednávanie, na ktoré sa však bez ospravedlnenia nedostavil, takže žalobcovi bol vytvorený dostatočný procesný priestor, aby sa k veci mohol relevantne vyjadriť, no neučinil tak riadne a včas a jednako záver o bezúčinnosti e bezpoplatkovosti sporom dotknutého úveru nie je založený iba na hrubom porušení povinnosti predchodcu žalobcu zisťovať bonitu žalovaného v čase uzavretia úverovej zmluvy, ale je založená aj na absencii viacerých zákonných náležitostí úverovej zmluvy z 26.05.2017.

Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP „Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.“

Podľa § 262 ods. 1 CSP „O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.“

Podľa § 262 ods. 2 CSP „O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.“

Týmto rozhodnutím sa konanie končí, preto okresný súd rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania a to podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalobca sa v predmetnom konaní domáhal zaplatenia sumy 3 270,60 Eur, pričom úspech mal v časti o zaplatenie 2 451,90 Eur, t.j. úspech mal v rozsahu 74,97 % a neúspech v rozsahu 25,03 %, pričom rozsahu neúspechu žalobcu korešponduje úspech žalovaného a naopak. Vzhľadom na uvedené, tak okresný súd v konaní pomerne úspešnejšiemu žalobcovi priznal voči pomerne neúspešnejšiemu žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 49,94 % (74,97 % - 25,03 %). O výške náhrady trov konania rozhodne okresný súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný (§ 359 C.s.p.). Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Bardejov. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v uvedenej lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 1, 2 C.s.p.).

V odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) je treba uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.). Odvolanie len proti odôvodneniu rozsudku nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti (§ 367 C.s.p.).

Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 369 C.s.p.).

Ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 370 C.s.p.).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť (§ 371 C.s.p.). V odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou (§ 372 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.